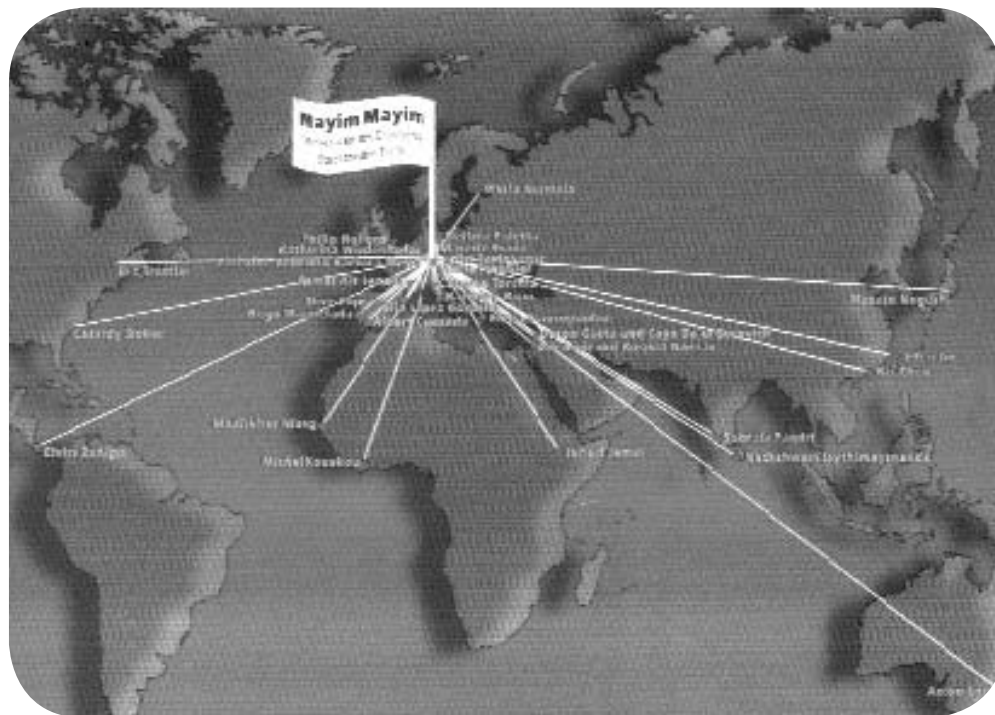

פרויקט מים – מחוות זיכרון לכבודם של ילדים יתומים שנרצחו בשואה

הניה רוטנברג

הפרויקט לא נבנה כרקוויאם לילדים המתים, אלא מתוך כוונה ליצור מסע של תקווה ולהזכיר שהילדים הללו נרצחו רק בגלל היותם שונים. כל רקדן אימץ על הבמה באופן סמלי אחד מהילדים, לא כדי לנסות להחיות את היתומים, שרק מעט מאוד ידוע עליהם, אלא כדי לתת להם בית סמלי, מקום בהיסטוריה של פירת ובזיכרון של האנשים. הרקדנים התארחו עשרה ימים בבתיהם של תושבי העיר והתוודעו זה לזה בשיעורי ריקוד ובסדנאות. הם הציגו את המיניאטורות הריקודיות שהביאו, ובתהליך עבודה סדנאי עם שנים עשר מוסיקאים חוברו הקטעים למופע כולל.

הפרויקט הוצג בשבעה מופעים, שכל אחד מהם ארך כשעתיים וחצי והועלה לפני כ-700 צופים. לצילי השיר *מים מים* הוצגה חגיגה של ריקוד ושמחת חיים. המופע הסתיים כשהרקדנים הקימו על הבמה שולחן ארוך, פרשו עליו מפה לבנה, הניחו אוכל ומשקה ונטשו את הבמה כשהם משאירים את השולחנות מיותמים וברקע נשמעים קולות ילדים.

בגרמניה, יזמה יוטה צ'ורדה (Jutta Czurda) נכדתו של הקולונל הנאצי רולף צ'ורדה, שהיה מפקד סוכנות המודיעין של המפלגה הנאצית בקרקוב (אס-דה). הקולונל ואשתו התאבדו כשהצבא הרוסי נכנס לעיר ב-1945. צ'ורדה, אמנית גרמנייה העובדת בפירת, מתמודדת עם הכאב, הצער והאובדן באמצעות האמנות בניסיון למנוע הישנות של מקרים כאלה. היא נתנה לפרויקט את שמו ויצרה קשר עם יהודית ארנון, מייסדת להקת המחול הקיבוצית והמנהלת האמנותית שלה לשעבר. ארנון, ניצולת שואה, הקדישה את חייה לריקוד למרות המוראות שחוותה. צ'ורדה פנתה לשלושים ושלושה כוריאוגרפים ברחבי העולם – ביניהם ארנון, פינה באוש, מוריס בז'אר, נאצ'ו דואטו, מץ אק, איציק גלילי, אן תרסה דה קירסמייקר, סוזנה לינקה, האנס ואן מאנק, אוהד נהרין, סשה וולץ ואחרים – וביקשה מכל אחד מהם לשלוח רקדן או רקדנית צעיר/ה הנמצאים בפתח הקריירה המקצועית שלהם, עם מיניאטורת זיכרון של שלוש דקות המוקדשת לילדים אלה.

פרויקט *מים* הוא מחוות זיכרון נרקדת ל-33 ילדים מבית היתומים היהודי בעיר פירת (Fürth) שליד נירנברג בגרמניה. הפרויקט מוקדש לילדים אלה, שבמרס 1942 הובלו מבית היתומים היהודי לאיזביצה (Izbica) שבפולין ומשם למחנה הריכוז בלז'ץ. לקבוצת היתומים, שעקבותיהם אבדו ומניחים שנרצחו במחנה השמדה, נלוו ד"ר איצק הלמן, אשתו, שתי בנותיהם, מחנכים ומטפלים נאמנים ומסורים. הללו החליטו להתלוות אל הילדים שעליהם היו אחראים, אף על פי שניתנה להם הזדמנות לעזוב את המדינה קודם לכן. הפרויקט הנרקד מוקדש לגורלם של היתומים, למותם, למשאלות הלב הקטנות שלהם, לחלומותיהם הגדולים, לתקוותיהם ולאהבותיהם. בפרויקט השתתפו רקדנים צעירים מישראל ומרחבי תבל, שרקדו ושרו את שיר העם הישראלי *מים מים*. השיר וריקוד העם הישראלי שנוצר לפיו מסמלים יותר מכל את התקווה ואת מעיין החיים. השיר, שנכתב ב-1946, נשאר עד היום אחד הפופולריים ביותר בישראל. את פרויקט הזיכרון הבינלאומי הזה, שהועלה